

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Borgermøde i Maniitsoq

8. maj 2015 kl. 19.00 – 22.00

Ca.50 mødte op

Spørgsmål fra salen

Morten Siegstad:

Hvilken by vil Hudson Resources bruge som base, når minedriften starter. Skal der oprettes arbejdsplads til at servicere Hudson Resources?

Hvor store krav har Hudson Resources til uddannelsesniveau eksempelvis for maskinførere?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Med hensyn til hvor kontoret skal være placeret, kommer de fleste aktiviteter være meget ved minen. Der vil højst være behov for to ansatte, som umiddelbart kommer til at ligge i Kangerlussuaq, som ligger tættest på.

Hvad angår krav om hvilken uddannelsesbaggrund der skal være for at få en ansættelse, så kommer vi til at skrive en liste over behovet for maskinførere, rengøringspersonale, catering, elektrikere og mekanikere, som skal servicere entreprenørmaskiner og biler. Vi sætter et uddannelsesprogram i samarbejde med Råstofskolen. Eksempelvis for maskinførerne vil det være anderledes at føre de store dumpere 10 km ned ad bakken, som skal køre i retræte i stedet for at bruge bremsen.

Morten Siegstad:

Minen kommer til at have brug for varer og personaletransport. De tidligere Seqi-arbejdere skal arbejde i minen, og skal dermed hjem, og der kan være problemer med skibstrafik i Kangerlussuaq ifm islæg.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Der vil være rigtig meget persontransport, både fra Maniitsoq og Sisimiut. Der er ikke meget at hente af mad i Kangerlussuaq. Så madvarer vil skulle blive fragtet med passagerbådene.

John Olsen:

Det er anbefalelsesværdigt, at hovedkontoret placeres i Maniitsoq, også fordi Maniitsoq er tættere på minen end Kangerlussuaq.

Hvilke sprogkrav skal der være til de ansatte?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi har en diskussion kørende om hvilke sprogkrav der skal være. Vi kan sagtens køre med grønlandsk i dagligdagen, men engelsk skal bruges i forbindelse med for eksempel ulykker.

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

VI har talt om, at der kan være sprogundervisning i grønlandsk, dansk og engelsk. Vi har pt ikke sat os fast på hvilken sprogkrav der skal være, men det nytter ikke at påtvinge arbejderne at tale engelsk, hvis 80 procent af dem er grønlandssprogede.

Pavia Lyberth:

Mit spørgsmål handler om arbejdsmarked. Jeg har været i Maarmorlik som mine arbejder, og der var gode arbejdsforhold, hvor hver sproggruppe havde hver deres tillidsrepræsentant. En tidligere Seqi-arbejder har fortalt, at der har været problemer med kammerateri ved Seqi-minen, hvor de grønlandske medarbejdere blev afskediget. Jeg vil derfor spørge om tillidsrepræsentant ordningen i Maarmorlik vil blive anvendt af Hudson Resources? De involverede bliver straks hjemsendt hvis der er skænderier og konfrontationer pga. træthed. Hvordan har man tænkt sig at håndhæve det her?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Social mobning vil ikke være accepteret, vi vil gøre hvad vi kan for at undgå mobning og social afkastning. Det kan være en ide, at have tillidsrepræsentanter for hvert tre sprog.

Ruth Heilmann:

Hvornår åbner minen?

I forbindelse med mineralerne på Qaqortorsuaq, så er værdien af diamanter gået ned.

Hvordan ser det ud med anorthosit?

Uddannelse af minearbejdere foregår på Råstofskolen i Sisimiut. Jeg mener at forberedelse går for langsomt. Der er ikke balance mellem Sisimiut og Maniitsoq, og Maniitsoq har også brug for at blive udviklet. Der er alt for stor forskel mellem de to byer i dag, for der er 100 uddannelsespladser i Sisimiut, nu hvor der også skal være ingeniøruddannelse.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi er klar til at komme i gang, men der er en høringsproces og en beslutning, som skal følges. Men vi regner med, at kunne komme i gang i slutningen af næste år.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq:

Det er rigtigt, at skabelse af arbejdspladser helst skal være så spredt som muligt. Det er derfor, der er et ønske om at samle på alle holdninger. Vi hører det, og dit ønske, som handler om Maniitsoq er forståeligt. Naalakkersuisut har et ønske om at skabe udvikling så bredt som muligt. Du har ytret dit ønske, og vi tager det til efterretning og vi tager det med i vægtskålen, når der skal tages beslutning.

Mads Petersen:

Vi har et ønske om at der kommer flere arbejdspladser til Maniitsoq, og derfor bør alle svare. Desuden bør hovedkontoret ligge i Maniitsoq og ikke i Sisimiut.

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Der blev sagt under fremlæggelsen, at der er behov for 10 grønlandsk arbejdskraft ved anlægsfasen. Der er sikkert nogle, som er interesseret i at arbejde under anlægsfasen. Hvilken uddannelsesbaggrund skal de 10 arbejdere have?
Hvilke tanker har I med IBA?

Borgmester Hermann Berthelsen:

Der skal indgå en IBA-aftale, som skal forhandles løbende så længe der er aktivitet i minen. Erfaringerne fra rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat kommer vi til at høste godt fra, når vi skal forhandle vores IBA-aftale med Hudson Resources.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq:

En canadisk ekspert i IBA var på besøg i mandags, for at fortælle om erfaringerne med IBA i Canada. Kommunerne kommer til at få stor erfaring med IBA-aftalerne, så de kan udveksle viden. Lovforslag til rammen om IBA tages op af Inatsisartut til efteråret. Hvilke krav skal der være til arbejdspladser? Der skal være krav om at benytte grønlandske virksomheder. Også så vidt som muligt når det kommer til forsyning. Formålet er, at råstofaktiviteter skal være til gavn for nærsamfundet så meget som muligt. Uanset hvilken virksomhed der bliver brugt vil der i IBA-aftalen være forpligtelser hvad angår praktikpladser og lærepladser. I kan også komme med krav eksempelvis omkring interesser og sociale arrangementer, som vedrører kulturelle og sportslige arrangementer. IBA-aftalen vil blive forment efter hvilke krav i fremkommer med. Så skal vi, Naalakkersuisut, Qeqqata Kommunia og Hudson Resources sætte os sammen, for at finde frem til den bedste form.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Siden før kommunesammenlægningerne har vi krævet, at der ikke skal være hovedkontor i Nuuk. Dette er vi ved at nå. Det er muligt, at hovedkontoret kommer til at ligge i Maniitsoq eller et andet sted i Qeqqata Kommunia. På den baggrund håber jeg, at det vil lykkes dem, at starte minen.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Det er ikke det vigtigste hvilken uddannelsesniveau arbejderne skal have. Det vigtigste vil være, at folk kan arbejde sammen, respektere hinanden og kan arbejde sammen i fjeldet uden at blive fjeldtosset. Minen bliver et farligt arbejdsplads, så det bliver vigtigt, at de respekterer hinanden.

Siverth K. Heilmann:

Denne mere til orientering. Jeg fik et opkald fra Kangaamiut, som fortæller at der ikke er problemer med mineprojektet, så kom dog i gang.

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Råstofudvalget har allerede taget godt imod det ret sikre mineprojekt. Derfor regner jeg med at minen åbner medmindre der er modstand fra befolkningen. Men dette projekt er ikke som Kvanefjelds-projektet, så jeg kan ikke se, hvad problemet skulle være.

Når der er tale om grønlandsk arbejdskraft, så er det vigtigt, at understrege, at befolkningen i Maniitsoq har stor lyst til at arbejde. Hvor mange vagtskifter skal der være, hvor lang arbejdstid skal de have af gangen og hvad kan skaffes lokalt?

Jeg har været på rensdyrjagt i området siden 1970'erne, og jeg kan ikke se noget problem i at minen åbner.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Der vil være holdskifte, men hvordan det bliver, er ikke fastlagt endnu. Der bliver åben forhandling, for det kommer også til at komme an på om man er familiefar eller ungkarl.

Gerhardt Kreutzmann:

Der er ingen problemer med denne mine. Men der skal bygges en havn på et sted med kraftig strøm. Mon der er planer om at bygge en speciel havn? Strømmen kan have en hastighed på op til 8 knob.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Der skal bruge jernplader, ligesom i havnen i Sisimiut. De store skibe har ingen problemer med strømmen, men der vil nok være det for de mindre både.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Det er rigtigt, at Søndre Strømfjord har kraftig strøm. Meget store skibe kommer til at komme til i fjorden, så vi tager denne information til efterretning.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi giver oplysningerne videre til vores ingeniører.

Minik Josefsen:

Der er lovgivning omkring arbejdsforhold, som arbejdsgivere skal følge. Hvordan har I tænkt jer, at de skal følges? Skal der være arbejdstilsyn på stedet, eller bliver det arbejdernes eget ansvar? Skal arbejdspladsen blive kontrolleret? Jeg har fået at vide af Råstofskolen, at vi skal bruge de rigtige udstyr. Hvilke planer har myndighederne for at arbejdspladsen følger de rigtige regler?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus

Qujaukitsoq:

Reglerne skal selvfølgelig følges, men vi har allerede krævet at sager om arbejdsforhold skal overføres til Grønland fra den danske regering. Der er nedsat en arbejdsgruppe til at kikke på hvor meget det kommer til at koste at overføre arbejdstilsyn til Grønland, og hvor mange arbejdspladser det drejer sig om. Vi skal også undersøge hvad det vil betyde, når vi selv skal

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunian vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

til at finansiere opgaven. Der er en forestilling om, at arbejdsgivere skal være med til at finansiere arbejdstilsynet, men hvilken model der skal bruges er ikke på plads endnu. Men vi regner med, at vi tager det op til Inatsisartut i 2016.

Arbejdstilsynet har et kontor her i Grønland, og det er rigtigt, at det har et stort ansvar for at sikre sikkerheden på arbejdspladsen. Naalakkersuisut har det i forvejen med i sine opgaver. Opgaven kan tidligst blive overtaget i 2017. Tilsyn skal ske sikkert, og vi har i selvstyret et ansvar for, at råstofsektoren følger reglerne. Der skal også være nogen til at overvåge, at afgifterne bliver betalt.

Arbejdernes helbred må ikke blive skadet. Derfor er det rigtigt, at det er vigtigt, at følge reglerne.

Jan Boller:

Hvordan kommer det til at foregå hvad angår aften- og natarbejde? Hvilken overenskomst skal benyttes? SIK? Hvor meget kommer til at få i løn?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Der skal være et hold for maskinførerne, og i minen og fabrikken skal der være to-holds-skifte. Hvad angår lønningerne skal vi konkurrere mod rubinminen, så markedskræfterne kommer til at afgøre lønniveauet. Men vi kommer til at følge de regler der er i landet.

Klaus Berthelsen:

Jeg vil blot komme med en advarsel. Jeg har været skipper og har stor viden i at sejle der omkring. Jeg vil gerne fortælle, at fjorden har meget strøm. Under uddannelsen som skipper har jeg lært meget, men har lært endnu mere som skipper. Jeg vil derfor advare om det farlige ved stedet. Når man sejler mod strømmen på 10 knob kan der være så meget strøm, at man ikke kommer nogen steder. Så selvom skibene er stærke, kan der være problemer. Især når vinden kommer. Derfor må man virkelig vide hvad man laver. Jeg vil ikke være belærende, men jeg vil gerne fortælle om hvilke udfordringer der er i sejlads med kraftig modstrøm. I er velkommen til at spørge mig for mere information.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi har noteret advarslerne. Vi er i gang med at forhandle om hvilken isklasse skibene skal have. Vi kommer dog også til at bruge nogle med erfaring i at sejle i norske fjorde.

Karl-Erik Karlsen:

Jeg har også arbejdet i råstofsektoren i flere år, og vil byde dem velkommen. Jeg vil anbefale, at der også skabes uddannelse i Maniitsoq. Det er korrekt, det han sagde om at blive fjeldtosset, for jeg har set det, når vi arbejdede i grotter flere måneder ad gangen. Canadiske tunnelgravere blev tilkaldt, fordi grønlanderne ikke havde den uddannelse. Det ville ellers være optimalt at skabe en uddannelse i Grønland. Mange unge kommer til at mangle arbejde. Jeg har erfaringer med at folk ikke kunne arbejde særlig længe ad gangen. Uddannelsen bør

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

være ude i naturen, så de med det samme finder ud af om de kan arbejde ude i naturen. Ellers byder jeg Hudson Resources velkommen.

Jakob Gideonsen:

Vedrørende kontrolfunktion. Hvem vil sikre, at kravene bliver opfyldt?

I Seqi regnede man ellers med, at der ville være 50 års arbejde, men minen blev lukket efter 5 år. Hvilken aftale om lukning har man tænkt sig at indgå med Hudson Resources? Hvordan skal minen efterlades?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Det bliver meget nemt at kontrollere hvad vi får ud af landet. For alt hvad der skal skibes skrives ned i en logbog. Der kommer også til at stå på lister i Europa og USA, hvor meget de har lastet af.

Hvis vi lukker, går konkurs eller vi alle dør så skal det efterlades sådan som vi er kommet til.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq:

Der står i råstofloven, at der skal føres tilsyn med alt der tages op af minen. Skattestyrelsen kommer til at holde øje med minen, for at sikre at afgiften (royalty) samt person- og virksomhedsskatter bliver betalt. Der vil være skarpt tilsyn for at sikre, at Grønland får de penge, det har ret til.

En del af aftalen med mineselskaber er, at steder bliver efterladt sikkert, og at området bliver ryddet op sådan at det så vidt som muligt er ligesom da de kom til området. Derfor er dette krav i forvejen i råstofloven.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Det er dejligt at se og høre den store interesse der er for mineprojektet. Nu har vi været i Kangaamiut og Maniitsoq, og begge steder taler om, at starte minen så hurtigt som muligt. Vi mangler fortsat fire andre bosteder. Hvis de ønsker det samme, får Naalakkersuisut og Hudson Resources at vide, at vi ønsker start af minen så hurtigt som muligt. Høringen varer indtil den 29. maj, så der er stadig mulighed for at spørge eller give oplysninger om viden videre.